

Correctievoorschrift HAVO

2022

tijdvak 1

muziek

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 J.B. Lully - Armide, ouverture en proloog

1 **maximumscore 2**

- articulatie: staccato/kort gearticuleerd; ook goed: gebruik accenten / geaccentueerd gespeeld 1
- ritme: gepunteerd (of een omschrijving daarvan) 1

2 **maximumscore 1**

Uit een juist antwoord moet blijken dat de noten versierd worden.

3 **maximumscore 1**

Opmerking

De laatste noot wordt buiten beschouwing gelaten.

4 **maximumscore 1**

5 **B**

6 **maximumscore 1**

klavecimbel

7 **maximumscore 2**

per haak geheel juist

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 2

- regel 1, twee antwoorden (bijvoorbeeld): 1
 - zachte dynamiek
 - (globaal) dalende melodie
 - ingetogen gezongen
 - begeleiding door luit (en viola da gamba / cello)

Opmerkingen

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Een antwoord is alleen juist als het in relatie gebracht kan worden met de betekenis van de tekst ('mildheid').

- regel 2, twee antwoorden (bijvoorbeeld): 1
 - sterke dynamiek
 - (globaal) stijgende melodie
 - krachtig / met nadruk gezongen
 - toevoeging klavecimbel
 - krachtige baspartij
 - eindigt met een cadens
 - eindigt op de (hoge) grondtoon

Opmerkingen

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Een antwoord is alleen juist als het in relatie gebracht kan worden met de betekenis van de tekst ('heldendaden').

9 maximumscore 2

2 - 1 - 1 - 3 - t - 3 - t

- indien zeven antwoorden juist 2
- indien zes antwoorden juist 1
- indien minder dan zes antwoorden juist 0

10 B

Blok 2 Alicia Keys - Underdog

11 maximumscore 1

syncope

12 B

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 1

een van de volgende:

- De (weergegeven) melodie (uit de intro) wordt tegenmelodie.
- De (weergegeven) melodie (uit de intro) wordt begeleidingsstem / backing vocal.

14 maximumscore 2

They said I would nev-er make ___ it _____ but I was built to break the mold

per haak geheel juist

1

15 maximumscore 2

- 3 young teachers, student doctors,
 4 sons on the frontline knowing they don't get to run
 7 You'll find that someday soon enough you will rise up, rise up

	zeven juist	zes juist	vijf juist
vijf lettergrepen / woorden van één lettergreep onderstreept			1
zes lettergrepen / woorden van één lettergreep onderstreept		1	1
zeven lettergrepen / woorden van één lettergreep onderstreept	2	1	1
acht lettergrepen / woorden van één lettergreep onderstreept	1	1	0
negen lettergrepen / woorden van één lettergreep onderstreept	1	0	0

Opmerking

In alle overige gevallen geen scorepunten toekennen.

16 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- De leadzang zingt slechts gedeeltes van de melodie.
- De leadzang improviseert.
- De leadzang benadrukt sommige woorden.
- De leadzang is (over het algemeen) hoger.
- De leadzang zingt met meer energie.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 1

Uit een juist antwoord moet blijken dat een afsluitend slotakkoord / tonica ontbreekt.

Blok 3 F. Schubert - Der Müller und der Bach

18 maximumscore 2

- bovenstem: grote sext 1
- onderstem: reine kwint 1

Opmerking

Alleen als de volledige naam van het interval juist is, 1 scorepunt toekennen.

19 maximumscore 1

g-klein / g-mineur / g

Opmerking

Het antwoord 'G' mag niet goed gerekend worden.

20 maximumscore 2

(a) - b - c - d - a - b

indien vijf letters juist 2

indien vier of drie letters juist 1

indien minder dan drie letters juist 0

21 maximumscore 2

twee van de volgende:

- dalend motief
- gebruik van een laddervreemd akkoord / Napels sextakkoord / laddervreemde toon (of een omschrijving daarvan)

ook goed: melisme op Tränen

per juist antwoord 1

Opmerking

Het tempo en de dynamiek worden buiten beschouwing gelaten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 3

drie antwoorden, bijvoorbeeld:

- majeur
- luider
- sneller
- De piano speelt kleine notenwaarden / zestiende noten (in de bovenstem).
- De piano speelt gebroken drieklanken / gebroken akkoorden (of een omschrijving daarvan).
- doorgaande beweging

per juist antwoord

1

Opmerking

Het toonhoogteverloop van de zangmelodie wordt buiten beschouwing gelaten.

23 C

24 maximumscore 2

	majeur	mineur
Ach <u>B</u> ächlein, liebes Bächlein,		X
du meinst es so <u>g</u> ut:		X
ach Bächlein, aber <u>w</u> eisst du,	X	
wie Liebe <u>t</u> ut?	X	

indien vier antwoorden juist

2

indien drie of twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

25 maximumscore 1

ach, Bäch - lein, lie - bes Bäch - lein, so sin - ge nur zu

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Blok 4 Elton John - Rocket Man

- 26 maximumscore 2**
- toonhoogteverloop, een van de volgende: 1
 - beperkte omvang
 - slechts een aantal / drie verschillende tonen
 - ritme, een van de volgende: 1
 - De tekst bepaalt het ritme van de zang.
 - losse, korte motiefjes / fragmentarisch
 - gebruik syncopen (of een omschrijving daarvan)
 - syllabisch (of een omschrijving daarvan)
- 27 maximumscore 2**
- twee van de volgende:
- 'High' wordt lang aangehouden.
 - gebruik van syncope(n) (of een omschrijving daarvan)
 - gebruik van melisme (of een omschrijving daarvan)
 - (deels) gezongen met falsetstem (of een omschrijving daarvan)
 - stijgend interval / kwartsprong (signaalfunctie)
 - inzet op zwaar maatdeel / inzet op de derde tel
- per juist antwoord 1
- Opmerking*
De dynamiek wordt buiten beschouwing gelaten.
- 28 maximumscore 2**
- instrument 1: basgitaar 1
 - instrument 2: hihat 1
- Opmerking*
Het antwoord 'bekken' / 'cymbal' bij instrument 2 mag niet goed gerekend worden.
- 29 maximumscore 2**
- (1) - 3 - 2 - (6) - 4 - 5
- indien vier antwoorden juist 2
- indien twee (of drie) antwoorden juist 1
- indien minder dan twee antwoorden juist 0
- 30 maximumscore 1**
- glissando; ook goed: slide
- 31 B**

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

32 maximumscore 2

twee van de volgende:

	maat 1+2	maat 3+4
-	dalend	(voornamelijk) stijgend
-	hoge ligging	lage ligging
-	gepunteerd ritme / kwartnoot-punt-achtste	gebruik kleine notenwaarden
-	herhalend ritme	meer variatie in ritme

per juist antwoord

1

Opmerking

Alleen als het antwoord tussen maat 1+2 en maat 3+4 een verschil aangeeft, 1 scorepunt toekennen.

33 B

Blok 5 L. Bernstein - On the waterfront

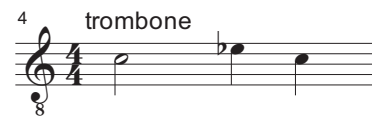
34 maximumscore 1

hoorn

35 maximumscore 1

36 maximumscore 1

Opmerking

Alleen als het antwoord geheel juist is, 1 scorepunt toekennen.

37 maximumscore 1

orgelpunt

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

38 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- marcato / geaccentueerde uitvoeringswijze
- accentverschuivingen
- accenten op lichte maatdelen
- gebruik van dissonanten
- melodische verdichting / De motieven volgen elkaar sneller op.
- accenten door het slagwerk
- korte motieven
- verlenging melodisch motief

per juist antwoord

1

Opmerking

De repeterende zestiende noten en het tempo worden buiten beschouwing gelaten.

39 maximumscore 2

per haak volledig juist

1

40 maximumscore 1

functie viool gedeelte 1: begeleiding / tegenmelodie

functie cello gedeelte 1: melodie

functie viool gedeelte 2: melodie

functie cello gedeelte 2: tegenmelodie / begeleiding

Opmerking

Alleen als alle antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

41 maximumscore 2

1: (fagot)

2: klarinet

3: (dwars)fluit

4: (alt)saxofoon

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

42 maximumscore 1

een van de volgende:

- driedelige maatsoort / 3/2; ook goed: 3/4 / 6/4
- geen maatwisseling / Het fragment staat in één maatsoort.

Opmerking

Het antwoord 'Het is een andere maatsoort' is niet voldoende.

43 maximumscore 2

twee van de volgende:

- roffel op de bekken
- dissonante samenklank
- gebruik van fermate / lang aangehouden toon / ritenuto
- onderbreking van het (doorlopend) ritme
- De hoogste noot van de melodie wordt bereikt.

per juist antwoord

1

Opmerking

De dynamiek wordt buiten beschouwing gelaten.

Blok 6 Ava Max - Kings & Queens

44 maximumscore 1

a capella

45 maximumscore 1

a - b - a' - b

46 maximumscore 1

2 - 3 - 1 - 3

47 maximumscore 1

Uit een juist antwoord moet blijken dat op de woorden meerdere tonen gezongen worden.

ook goed: melisme

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 31 mei te accorderen.

Ook na 31 mei kunt u nog tot en met 8 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

6 Bronvermeldingen

blok 1	J.B. Lully - Armide, ouverture en proloog
Les Talens Lyriques o.l.v. Christophe Rousset
cd: Apartemusic AP135
blok 2	Alicia Keys - Underdog
cd: Sony music 19439748672
blok 3	F. Schubert - Der Müller und der Bach
Dietrich Fischer Dieskau, bariton; Gerald Moore, piano
cd: Deutsche Grammophon 480 3774
blok 4	Elton John - Rocket Man
cd: This Record Company Ltd / Mercury Records Ltd 528 162-2
blok 5	L. Bernstein - On the waterfront
Royal Liverpool Philharmonic Orchestra o.l.v. Christian Lindberg
cd: BIS 2278
partituur: Boosey & Hawkes
blok 6	Ava Max - Kings & Queens
cd: Atlantic 075678647277